

ЗМІСТ

Подруга	7
Снайпер	15
Жадібність	22
Мажор	31
Глуха	43
Заручник останньої дороги	51
Заохочення	58
Страх	64
Артист	70
Реабілітація	80
Друже янголе	89
Посилочка	96
Борщ	105

Бруд	116
Тут не стріляють	124
Льотчик	134
Мисливці за «градами»	139
Кому війна...	148
Малюнок	160
Приїхали до нас хлопці	168
Вибір	174
Барсики	182
Нитка	191
Рибалка	199
Зворотний зв'язок	207
Статистика	214

СНАЙПЕР

Із мого вікна добре видно дві сусідські хати. Серед кущів малини та порічок примостився сарай, поруч — комора, а за ними — другий поверх дитячого садочку, що виглядає з-за гілок дерев на сусідній вулиці. До найближчої будівлі кілька сотень метрів укритих незайманим сніговим простирадлом городів. Вітру немає. Легкий морозець стискає в обіймах завмерлі вишні. Небо над селом чисте й блакитне до щему, до болю в очах. Під ранковим сонцем сніг розкидає мільйони яскравих іскор, що, наче бенгальські вогні, виблискують усюди. Вони засліплюють і примушують мружитися. Жодного руху не видно й не відчувається. Навіть знаючи, де серед цегляних стін та сірих нахилених парканів може з'явитися чужа постать, не чекаєш на це, бо впевнений, що там нікого немає. Статичність пейзажу нагадує фото.

Ствол гвинтівки не рухається. Він старанно обгорнутий білим ганчір'ям і спостерігає за вулицею. Вулиця пуста. Час від часу я змінюю положення тіла: лежати нерухомо важко, особливо не тренованому, але я терплячий. Час не відчувається. Тільки зменшуються чіткі, наче сажею притрушені, тіні та іноді груди вивертає липкий кашель. Тоді я швидко, але плавно зникаю з вікна і, прикриваючи долонею рота, випускаю його назовні. Відхекавшись, обережно займаю позицію знову. Раптом відчуваю тривогу — очі щось помітили, але мозок ще не усвідомив, що саме. Уважно фіксую поглядом панораму. Роздивляюся повільно, по метру, по кущику, по... Ось воно! Під стіною лівої хати з'явилася чорна пляма. З мого місця її майже не видно, але я впевнений, що до цього її не було. Плавно повертаю гвинтівку та підводжу цівку під підозрілу тінь. Пляма неначе відчуває цей рух, рвучко сіпається. Починає рухатися

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

і перетворюється на волохатого чорного собаку. Пес неспішно плентається з тіні до сонячного боку будівлі. Ось він уже вовтузиться на ганку. Сідає. Нерухомість картини ламається. Чорна рухлива пляма повертає увагу. Я намагаюся контролювати решту вулиці, але погляд підсвідомо з'їжджає на клятого Сірка, який, мовби знущаючись, крутить головою, викушує блох чи намагається вхопити власного хвоста. Спостерігаючи за псом, я ледь не прогавив людину.

Рухається вправо. Відстань— метрів за сто п'ятдесят. З-за паркану видно голову у вушанці та комір якогось чорного кожуха. Іде в бік собаки. Сірко, чи як його там, не звертає уваги, завмер— гріється на сонечку. Постать з'являється за кущами та зникає за довгою рудуватою стіною сараю. Я знаю, що саме там, перехрестя. Загадую сам собі— вийде чи ні. Якщо повертатиме, усе одно з'явиться, але вже пізніше. Клаптик тієї дороги мені теж видно, але відстань майже вдвічі більша. Просто так не влучиш. Відчуваю, як мене кидає у піт. Вийде чи ні? Ствол вже дивиться на проміжок між хатами. Повернув чи прямує далі? З цього боку сараю видно просто дорогу. Паркану немає. Видно добре— якщо вийде, стане майже як ростова мішень. Роблю упередження. Тамую подих. Буде лише кілька секунд для пострілу. Момент істини— є чи ні? Є! Чорна фігура неспішно виринає з-за червонуватої цегляної перепони. Не зупиняючись, рухається на лінію пострілу... Один удар серця. Постріл! Рука автоматично пересмикує затвор. Людина прямує далі. Ще мить— і вона зникає за рогом. Світить сонце. Собака на сусідському ганку не рухається. Пейзаж знову застигає у морозній нерухомості. Я розчаровано злізаю з широкого підвіконня та йду на кухню.

Мені вісім років. Я не ходжу в школу, хоч надворі й зима. Я хворію. Пригадую підслуханий у лікарні термін «хронічний тонзиліт», але для мене це нічого не означає. У мене просто болить

горло. І температура. Вона то підскакує до тридцяти дев'яти, то падає нижче тридцяти п'яти. Мати й бабуся перепробували на мені, напевно, усе, про що могли довідатися. І народні рецепти, і аптечні ліки. Щось допомагає, щось ні. І от, проконтролювавши зранку виконання лікувальних процедур, дорослі розходяться по роботах. Цілуючи мого лоба, матуся зранку нагадує, аби я не лінувався та полоскав горло. Бабуся лишає на столі горнятко гарячого молока з медом та маслом. Мені воно не подобається, але я роблю вигляд, що сьорбаю. Нарешті дорослі йдуть. Чутно клацання замка—я залишаюся один. Мені на самоті не страшно. Я вже звик. Відсовую молоко. Його я питиму, але пізніше, нехай трохи охолоне. У мене є завдання. Сьогодні я буду снайпером. Великі сільські подушки, напхані пір'ям, я перетягую на підвіконня та викладаю з них бруствер. Я бачив це в кіно. Звичайно, не мішки з землею, але моєї уяви вистачає—і ось на підвіконні вже не дитяча схованка, а хитро замаскована снайперська позиція. Прямо під вікном стоїть стіл. За ним я готую домашні завдання. Але не сьогодні. Прибираю зі столу різний шкільний дріб'язок та намагаюся вмотитися зручніше. Пересуваю подушки, аби не затуляли вікна, одночасно ховаючи мене. Неначе все. Тепер зброя. Дістаю з-під ліжка гвинтівку. Старанно обгортаю ствол шматком білої ганчірки, поцупленої у бабусі на кухні. Гвинтівка не купована. Я сам змайстрував її влітку з дерева. Три дні на неї вграв! Сам знайшов дошку, розмітив, випиляв. Усе самотужки. Єдине, у чому батько допоміг,—дав шмат наждачного паперу та підказав, де і як обробити виріб. Третього дня на долонях пульсували мозолі від пилки, кілька подряпин та синців—столярна майстерність давалася не відразу, але я тримав у руках свою, власноруч змайстровану зброю. Глянувши на результат, батько ствердно гмикнув, вказав, де ще треба попрацювати наждачкою, а потім з правого боку коротенькими товстими шурупами прикрутив дверного шпінгалета. Тепер гвинтівка мала майже справжній затвор.

Я допиваю молоко, спочатку зібравши з нього прошарок застиглого масла. Дивлюся на годинник — уже час полоскати горло. Не те, щоби я дуже хотів до школи, але хворому мені не дозволяли гуляти надворі. А це, звичайно, було гірше. Рідина, якою я лікуюся, жовтувато-зелена і зветься фурациліном. Гидота з гидот. Але я обіцяв батькам. Набравши теплого розчину, я прямую полоскати горло. Скоро мають прийти з роботи батьки.

Знову повернувся кашель. Приступ скрутив несподівано, перекриваючи дихання. У грудях неначе шестерні заторохкотіли. Клята болячка. Я вмощуюся зручніше. Переді мною знову гвинтівка в білому ганчір'ї, нерухомий світ за вікном. Навіть собак не видно. Тиша тисне невидимим, але відчутним тягарем. Блакить неба вицвітає, розчиняється в сірому небокраї. На вечір, мабуть, погода зміниться. Звично оглядаю місцевість. Цегляні будівлі, паркани, кущі, городи і сніг. Навкруги. Без ознак життя та слідів. Але я таки щось відчуваю. Може, то просто досвід, може, якимсь додаткове почуття, але чомусь я впевнено вдивляюся в одне з вікон на другому поверсі колишнього дитячого садка. До нього трохи більше двохсот метрів. Воно не відрізняється від сусідніх. Таке ж чорне провалля, але я тримаю його поглядом, наче шворкою. Час від часу я змінюю положення тіла — довго лежати нерухомо важко, хоча я й терплячий. Час не відчувається. Сонце котиться донизу. Тіні подовжуються, розпливаючись, та поєднуються у суцільний сутінковий килим. Нарешті морок вікна на мить світлішає. Так і є. Хтось невидимий, але відчутний, промайнув у глибині кімнати. Напружено розглядаю ціль. Одночасно намагаюся тримати поглядом сусідні вікна, ану як там хтось з'явиться. Ні. У тому ж вікні блиснуло скло. Уява домальовує оптичний приціл на незвичного виду рушниці та суворого, брутального виду, неголеного найманця, що тримає її в руках і шукає очима мене. Усміхаюся про себе та спостерігаю далі. Тишу порушує ледь чутне муркотіння двигуна. Далеко. Не видно. Не суттєво...

На даху дитячого садка з'явилася постать. На тлі вечірнього неба наче вирізаний із чорного паперу завмер силует. Секунда-друга в нерухомості—і вже прицільний маркер повільно накладається на ціль. Ось так. Кудись сюди, де закінчується край шолома (якщо звичайно він носить шолом), і має прилетіти. У голові промайнули думки про блиск у вікні—звичайно, може бути й підстава. І ця тінь на даху всього лише опудало, на яке ловлять таких самовпевнених, як я... Але поки сміття пролітає в думках, я вже тамую подих. Палець м'яко тисне на гачок, і я встигаю зробити постріл до того, як спостерігач зникне.

Удар у плече шокує. На якусь мить охоплює паніка. Тілом розливається біль. Але зараз не час, і я намагаюся не реагувати. На сітківці, як на фотонегативі, викарбувалися контури вікна і зірочка спалаху в правому нижньому куті. Звук пострілу наздоганяє, начебто через кілька хвилин, хоча розумію, що це просто здається. Затвор уже заганяє набій у ствол. Гільза із дзеленчанням відкотилася в темряву кімнати. Я заплющую очі і ловлю крапку спалаху в приціл. Образ розчиняється і стрімко зникає, залишаючи замість себе контури будівлі та ледь видимі провалля. Момент істини—є чи ні? Постріл. Від віддачі біль у плечі стає нестерпним. Я відкочуюся в глибину кімнати, ховаючись за стіною. У грудях мокро й гаряче. Знову скручує приступ кашлю. Руки встигають знайти прямокутник рації, але, крім кашлю, в ефір не потрапляє нічого. Останнє, що пам'ятаю,—я витягнув із кишені упаковку волонтерського «Селох».¹ А далі—все. Темрява.

Мені тридцять вісім років. Сусіди по палаті говорять, що зима майже закінчилася, але я їм не вірю. А підійти до вікна,

¹ Селох — коагулянт, кровозупиняючий засіб медичного призначення. Головною властивістю є те, що «Селокс» швидко зупиняє кровотечу будь-яких типів, включаючи смертельно небезпечні.